5. časť (8,14–18)

Malé zhrnutie z minula:

- Bránou ku kresťanstvu je VIERA.
- VIERA je v podstate METANOIOU – radikálnou premenou celého nášho zmýšľania.

A dnes dospievame k CIEĽU metanoie!

Poznámka k metodike:

- Keďže už toho celkom dosť vieme po minulých stretnutiach, dnes budeme k textu pristupovať už viac spoločne, aktívne, pretože Pavol už smeruje k praktickejším veciam.

BOŽIE SYNOVSTVO (8,14–18)

„14 Veď všetci, ktorých vedie Boží Duch, sú Božími synmi. 15 Lebo ste nedostali ducha otroctva, aby ste sa museli zasa báť, ale dostali ste Ducha adoptívneho synovstva, v ktorom voláme: "Abba, Otče!" 16 Sám Duch spolu s naším duchom dosvedčuje, že sme Božie deti. 17 Ale ak sme deti, sme aj dedičia: Boží dedičia a Kristovi spoludedičia; pravda, ak s ním trpíme, aby sme s ním boli aj oslávení. 18 A myslím, že utrpenia tohoto času nie sú hodny porovnávania s budúcou slávou, ktorá sa na nás má zjaviť. (Rom 8:14-18 SSV)“

<u>POZNÁMKY K TEXTU</u>:

- **vedie** (gr. *agó*) – viesť, smerovať niekoho, ale môže znamenať aj vykonávať funkciu niekoho, byť teda akoby „orgánom“ Ducha Božieho.
- **Boží Duch** – znova to môžeme chápať dvojako a znova oba výklady sú nielenže možné, ale oba sú od seba neoddeliteľné:

- **duch ako „zmýšľanie“** – čiže byť vedení Božím zmýšľaním, Božími zámermi, byť stotožnení s Božími úmyslami, ktoré sme prijali za svoje: „[11] *Keď niekto hovorí, tak len ako Božie slovo; keď niekto slúži, tak len z moci, ktorú uštedruje Boh, aby bol vo všetkom oslávený Boh skrze Ježiša Krista. (1Pe 4:11 SSV)*“
- **Duch ako Duch Svätý** – byť naplnení Božím Duchom a nechať sa Ním viesť – a naopak, byť akoby „orgánom“ Ducha Svätého, dávať mu tak možnosť „vteliť sa“ cez náš do sveta a konať tu svoje dielo cez nás ako svojich „agentov“, konajúcich dielo a skutky Božieho Ducha, čiže Božie: „[15] *A (Kristus) zomrel za všetkých, aby aj tí, čo žijú, už nežili pre seba, ale pre toho, ktorý za nich zomrel a vstal z mŕtvych. (2Co 5:15 SSV)*“

- **Božími synmi** – Práve v predchádzajúcom je vyjadrená podstata slova „syn“. Biblický slovník Adolfa Novotného k tomu hovorí:
  - *„Jednotlivci téhož druhu [*syn člověka = člověk], týchž vlastností, schopností, téhož charakteru [Kaz 10,17; Iz 19,11; L 10,6; 16,8; 20,34; J 12,36; 1Te 5,5 a j.], týchž životních poměrů [»syn nuzného« = nuzák, Ž 72,4] jsou nazýváni syny těchto okolností, vlastností a pod. [sr. »synové hromu« (Žilka) u Mk 3,17]. Často je výrazem syn označen duchovní původ a příslušnost, rozhodný duchovní vliv, pod nímž někdo stojí. Tak poměr žáka k učiteli, učedníka k apoštolovi je vyjádřen výrazem syn.*“[1]
  - **Syn je teda ten, kto JE ako jeho otec, STOJÍ PRI svojom otcovi a KONÁ JEHO dielo a skutky**, ako to pekne naznačuje veta v Makabejcoch: „*Keď sa zhromaždili Matatiáš a jeho synovia,* [17] *kráľovskí poslovia sa ujali slova a vraveli Matatiášovi: "Si vážený a významný hodnostár tohto mesta a podporujú ťa synovia i bratia. (1Ma 2:16-17 SSV)*“
  - **Z tohto pohľadu sa <u>môžeme považovať za Božích synov (a dcéry)</u>, ak máme Božie zmýšľanie, stojíme vedľa Boha a konáme Jeho dielo a slúžime tak Jeho zámerom**.
- **nedostali ducha otroctva** – Znova tu vidíme význam slova „duch“ nie v zmysle osoby, ale v zmysle zmýšľania – súhrnu postojov, názorov,… „Starý človek“, žijúci bez viery a v hriechu, je ako otrok nútený dodržiavať Zákon, ktorý je pre neho bremenom, pričom stále žije v strachu z trestu z jeho porušovania, nakoľko bez viery je zákon pre neho cudzí a teda nielen obmedzujúci, ale aj nedodržateľný!
- **adoptívne synovstvo** (gr. *hyothesia* – zo slovo *hyos*, syn a *thesis*, tvrdenie, vyhlásenie) – adopcia. „*Podľa rímskeho zákona bolo osvojenie veľmi zložité, no keď sa to podarilo, bolo to navždy.*“ (KLR). Po prebehnutí úkonu adopcie teda

[1] Ďalej len NBS

nebol rozdiel medzi narodeným a adoptovaným synom ako nejakým „menejcenným“. Dokonca ak adoptovaný bol osvojený skôr ako zrodený, stal sa dedičom on a nie ten druhý!

- **abba, otče –** *„V židovstve použitie v náboženskej reči je veľmi zriedkavé. Nachádza sa hlavne v neskorších miestach, a to vždy s doložkou, ktorá zdôrazňuje odstup človeka: „Ktorý je v nebi“. V prvotnom kresťanstve Ježiš používa práve slovo ABBA ako oslovenie Boha. Bolo to slovo každodenne používané v rodinách. Súčasníkom muselo znieť neslávnostne a bez rešpektu. Malé deti volali svojho otca ABBA.“*[2] Čiže je to niečo, ako naše: otecko, ocko, tatko, apko a pod. Slovom „*abba*“ tak Pavol dáva jasne najavo, že kresťan sa stáva nielen obrazne, symbolicky[3], ale *skutočne* synom a dieťaťom Boha[4], ktorý sa stáva jeho skutočným Otcom[5] a patrí tak do Božej rodiny[6] a má teda právo – ako Ježišov brat a súrodenec[7] – oslovovať Boha tým istým familiárnym „*abba*“!
- **dedičia** – Dedič je ten, kto zdedí po otcovi celý jeho majetok a (v dobe Ježiša a Izraela) spravidla aj jeho titul a postavenie. V Židovskom právnom systéme bol týmto dedičom najstarší, prvorodený syn. On dostal všetko a ostatní synovia dostali iba akúsi „výslužku“, vyplatený podiel a potom boli poslaní preč[8].
- **Kristovi spoludedičia** – **Keby** sme ostali len pri slove „dedičia“, potom by sme pred sebou mali nasledovný obraz: Ježiš je *prvorodený* Syn Otca.[9] My sme „tí ostatní“. Takže Ježiš zdedí od Otca všetko a zasadne na Jeho Trón.[10] A my dostaneme od Boha nejakú „výslužku“ v podobe nejakej Rajskej záhrady, alebo niečoho podobného, kde si budeme môcť v kľude a pokoji žiť. **Lenže** Pavol pridáva ono „Kristoví *spoludedičia*“. Čo by znamenalo, že Boží dar pre nás nespočíva v onej „výslužke“ – akokoľvek krásnej a bohatej – ale v plnej účasti na všetkom tom, čo Otec pripravil pre svojho Syna! Inými slovami: v zbožštení!
- **ak s ním trpíme…** – Účasť na Kristovi ALEBO je, ALEBO nie je! Nemôžeme mať účasť iba na Ježišovej radosti a nie na Jeho práci a obete – už len preto, že oboje súvisí:

---

[2] teologický slovník k Novej zmluve, zv. I-II.

[3] V takomto symbolickom význame napr. aj starí Gréci titulovali Dia ako „Otca bohov a ľudí“

[4] „*Pozrite, akú veľkú lásku nám daroval Otec:* ***voláme sa Božími deťmi a nimi aj sme***.“ (1 Jn 3,1)

[5] „*Ani Otcom nevolajte nikoho na zemi, lebo* ***len jeden je váš Otec, ten nebeský***.“ (Mt 23,9)

[6] „ *Teda už nie ste cudzinci ani prišelci, ale ste spoluobčania svätých a* ***patríte do Božej rodiny***.“ (Ef 2,19)

[7] „*Lebo ktorých predpoznal, tých aj predurčil, že sa stanú podobnými obrazu jeho Syna,* ***aby on bol prvorodený medzi mnohými bratmi***.“ (Rim 8,29)

[8] Ozvenu tejto praxe môžeme vidieť v podobenstve „O márnotratnom synovi“ v Lk 15,11nn: Mladší syn nemieni pracovať na otcovom majetku, lebo mu je jasné, že mu nepatrí (je mladší a teda nie je dedič) a nemieni sa zodierať pre svojho staršieho brata. Preto si od otca v predstihu vyžiada onú výslužku a ide do sveta. Naopak, starší syn je dedič a jemu aj otec adresuje slová: „*všetko, čo je moje, je tvoje*“.

[9] „*Lebo ktorých predpoznal, tých aj predurčil, že sa stanú podobnými obrazu jeho Syna,* ***aby on bol prvorodený medzi mnohými bratmi***.“ (Rim 8,29)

[10] „*Nech osvieti oči vášho srdca, aby ste vedeli, aká je nádej z jeho povolania, aké bohatstvo slávy je z jeho dedičstva vo svätých, [19] a aká nesmierne veľká je jeho moc pre nás veriacich podľa pôsobenia jeho mocnej sily, [20] ktorú dokázal* ***na Kristovi, keď ho vzkriesil z mŕtvych a v nebi posadil po svojej pravici [21] nad každé kniežatstvo, mocnosť, silu a panstvo a nad každé iné meno, ktoré možno vysloviť nielen v tomto veku, ale aj v budúcom. [22] Všetko mu položil pod nohy*** *a jeho ustanovil nad všetkým za hlavu Cirkvi, [23] ktorá je jeho telom, plnosťou toho, ktorý napĺňa všetko vo všetkom.*“ (Ef 1,18–23)

- Jednak Krista nemožno *rozdeliť* a mať účasť len na časti Jeho života,
- jednak Božia blaženosť v kruhu Trojice spočíva práve v krajnom a bezpodmienečnom sebadarovaní sa Otca, Syna a Ducha Svätého. Keď sa Ježiš stal človekom, ďalej aj ako človek žil tento model darujúcej sa lásky, darujúcej sa bez ohľadu na námahu, bolesť a dokonca smrť – a výsledkom bolo Jeho oslávenie pri Vzkriesení, kedy vystúpil do Neba – čiže do ríše práve takejto lásky!

Ak by sme konali my sami inak a túžili mať účasť na Kristovej radosti, ale nie na Jeho námahe a Jeho utrpení, potom to, čo by sme žili, by už nebola *láska*, ale obyčajná sebecká *vypočítavosť*. Tým by sme sa ale sami zneschopnili k tomu, aby sme mohli mať účasť na Božom blaženom živote, ktorý v láske spočíva, ktorý JE láskou a ktorého blaženosť je ovocím lásky a ničoho iného!

- **s Ním aj oslávení** – Samotné toto slovo obsahuje v sebe dve významové roviny:
  - **oslávení ako *zbožštení*** – Oslavovať Boha znamená uctievať Jeho božstvo, to, že je Bohom: *„Lebo i ja teba oslávim, tvoju vernosť budem chváliť na harfe, Bože môj, na citare ti zahrám, Svätý Izraela.* (Psa 71:22 SSV)“; samotná *Božia sláva* je synonymom Jeho božstva: *„Ja som Jahve, to je moje meno a svoju slávu inému nedám, ani svoju chválu modlám.* (Isa 42:8 SSV)“ Byť *oslávení s Bohom* – to je čosi neslýchané, ale predsa toto Boh ponúka: Byť ako Boh, zbožštiť sa!
  - **oslávení ako *kladúci život* pre Boha** – *„Kedykoľvek v Jánových spisoch Ježiš hovoril o svojej smrti, nazýval ju „byť osláveným“. Ježiš bol oslávený svojimi utrpeniami*“ (KLM). Jediný spôsob, ako byť ako Boh je byť ako Boh – a teda tak, ako Boh položil svoj život za nás a tak sa oslávil“ a ukázal, že je Bohom; položiť svoj život v službe Bohu a pre Boha a tak sa stať podobným Bohu…: *„Napodobňujte Boha ako milované deti* (Eph 5:1 SSV)“ Téma utrpenia s Kristom tak rezonuje aj slove „oslávení“!
- **utrpenia tohto času nie sú hodné porovnávania s budúcou slávou…** –
  - žiadna obeta, žiadne utrpenie by nebolo priveľkou cenou za dar zbožštenia, ktorý nám ale **Boh ponúka ZADARMO**.
  - Rozhodnutie milovať až na smrť a to napriek bolesti a utrpeniu je potom už len **aktom *zmocnenia sa*** tohto života, nie „cenou“, za ktorú by sme si ho nejako „zasluhovali“… Pavol hovorí, že táto „bolesť zmocnenia sa“ je stále príliš malou a smiešnou (aj keby v meradlách sveta bola strašlivou, ako Ježišova smrť na kríži) v porovnaní s tým, čoho sa vďaka nej zmocňujeme: daru zbožštenia!
    - *Mohli by sme si to prirovnať k sponzorovi, ktorý nám zadarmo ponúkne všetko potrebné na to, aby sme sa stali najlepšími šprintérmi na svete a zvíťazili na olympijských hrách – naša námaha*

tréningu potom nie je „cena“, ktorou platíme za tieto dary, ale je samotným osvojením si tohto daru: byť najlepším šprintérom na svete!

- **Keď v Cirkvi hovoríme o „zaslúžení si spásy“**, máme tým na mysli práve toto: že spása sama je dar, ktorý si nijako zaslúžiť nemôžeme, ale jeho osvojenie samo je skutkom a iba tým, že sa Božieho života, darovaného zadarmo, skutočne zmocňujeme, osvojujeme si ho a žijeme ho až za hranicu obety, utrpenia, až na smrť, si ho aj skutočne „zasluhujeme“, čiže ho „skutkami získavame“…

<Čo nás na texte oslovilo? Čo si z neho môžeme zobrať do praxe?>

Téma 1: Synovstvo ako ovocie viery

- BOH nás prijíma za svojich synov a dcéry, dedičovo a Kristových spoludedičov.
- UVERENIE potom znamená PRIJAŤ túto novú, Bohom ponúkanú identitu.

Je to pritom **SKUTOČNE NOVÁ IDENTITA**, týkajúca sa najzákladnejších vecí a otázok človeka:

- KTO SOM? **Boží syn** (dcéra) *„voláme sa Božími deťmi a nimi aj sme.* (1Jo 3:1 SSV)“
- ODKIAĽ PRICHÁDZAM? **Od Boha!**
- KAM SMERUJEM? **K Bohu!** *„Ježiš vo vedomí, že mu Otec dal do rúk všetko a že od Boha vyšiel a k Bohu odchádza…* (Joh 13:3 SSV)“
- KDE JE MOJA VLASŤ? **V Bohu, čiže v Nebi**: *„Veď naša vlasť je v nebi.* (Phi 3:20 SSV)“
- KTO JE MÔJ OTEC? **Boh!** *„Ani Otcom nevolajte nikoho na zemi, lebo len jeden je váš Otec, ten nebeský.* (Mat 23:9 SSV)“
- KTO JE MOJA RODINA? **Cirkev!** *„Teda už nie ste cudzinci ani prišelci, ale ste spoluobčania svätých a patríte do Božej rodiny.* (Eph 2:19 SSV)“
- KTO JE JEŽIŠ? **Môj starší brat a súrodenec**! *„Lebo ktorých predpoznal, tých aj predurčil, že sa stanú podobnými obrazu jeho Syna, aby on bol prvorodený medzi mnohými bratmi.* (Rom 8:29 SSV)“
- ČO ROBÍM TU, NA ZEMI? **Len tade prechádzam, som tu len ako cudzinec a pútnik, ale už tu nemám domov, nie som z tohto sveta.** *„Nie sú zo sveta, ako ani ja nie som zo sveta.* (Joh 17:16 SSV)“ resp. *„Milovaní, prosím vás ako cudzincov a pútnikov: zdržajte sa telesných žiadostí,* (1Pe 2:11 SSV)“; resp. *„Všetci títo umierali vo viere, aj keď nedosiahli to, čo bolo prisľúbené, ale z*

diaľky to videli a pozdravovali; a vyznávali, že sú na zemi iba cudzincami a pútnikmi. (Heb 11:13 SSV)“

- ČO JE ZMYSLOM MÔJHO ŽIVOTA, MOJIM POSLANÍM? **Božie Kráľovstvo.** *„Hľadajte teda najprv Božie kráľovstvo a jeho spravodlivosť* (Mat 6:33 SSV)“ **Všetko ostatné robím, alebo nerobím, získavam, alebo zanechávam, prijímama, alebo opúšťam len a jedine podľa toho, či mi to napomáha v hľadaní a budovaní Božieho Kráľovstva, alebo nie**…
- ČO TO ZNAMENÁ? **Byť vo všetkom ako Boh, žiť s Bohom, konať Božie dielo**. *„Napodobňujte Boha ako milované deti [2] a žite v láske tak, ako aj Kristus miluje nás a vydal seba samého Bohu za nás ako dar a obetu ľúbeznej vône!* (Eph 5:1-2 SSV)“

Viera má teda zmysel len vtedy, ak nás skrze odpustenie privedie k úplne novej identite a novému životu Božích synov a dcér – pretože toto je cieľ! Toto znamená byť ako Boh!

< Čo si z neho môžeme zobrať do praxe?>

Téma č. 2: Istota spásy

Ach, kameň úrazu pre všetkých bratov protestantov… ☺

Bob Utley, protestant, vo svojom Komentáre k listu Rimanom píše:

> *„Tento obraz podporuje teologickú pravdu o istote veriaceho. Prirodzený syn mohol byť vydedený, ale osvojenému synovi sa to nemohlo stať.*“ – a pokračuje: *„Istota spasenia sa zmenila na denominačnú problematiku. (1) Rímsko-katolícka cirkev popiera možnosť istoty v tomto živote, no pevné uistenie do budúcnosti zakladá na tom, že človek je členom tej „pravej“ cirkvi;*“ (KLR)[11]

V tomto krátkom texte dokázal vyjadriť Bob Utley hneď **niekoľko zaujímavých vecí**:

- **Hlboko zakorenené predsudky a totálne nepochopenie** toho, čomu Katolícka cirkev už 2000 rokov rovnako verí – o to zarážajúcejšie, že nepochádza od „laika“, ale od teológa. Ale to je vec, na ktorú sme si už u bratov protestantov zvykli…
- **Tradičný protestanstský redukcionizmus**, ukrývajúci sa za pojmom „spása“, ako ho môžeme vidieť už u Luthera.

[11] Podobne píše napríklad evnjelikál Dave Hunt: *„Očistec je katolickým vynálezem a obráží fakt, že v Katolicismu neexistuje jistota spásy. Kdyby byla, katolická církev by rychle zkrachovala.*“

Poďme sa teda na to pozrieť krok za krokom:

1) NEBO nie je „vec“, ale „STAV“

Byť spasený teda neznamená „niečo dostať“, alebo byť „niekam pustený“, ale „stať sa niečím“.

- *Z rozhovorov a čítania mám dojem, že mnohým protestantom je pojem zbožštenia, akokoľvek kľúčový pre kresťanstvo od jeho samého počiatku, úplne neznámy. „Nebo“ je pre nich skôr miesto, kde „rajská šťáva kape po bradě“, ako spieva Spirituál Kvintet – občas až v bizarných predstavách nejakého Pyramídového mesta na obežnej dráhe Zeme, či Pozemského raja u Svedkov Jehovových.*[12]

Odtiaľ potom prichádza ďalší posun medzi pôvodnou katolíckou vierou a protestantizmom:

2) STAV sa dá jedine BYŤ

Ak chcem byť ako Boh, musím byť ako Boh – a jediná cesta k tomu je učeníctvo.

- *Naopak, ak je Nebo „rajským miestom“, záleží len na Bohu, či ma tam pustí, alebo nie. Na to, aby ma tam Boh pustil, nepotrebujem mať žiadne kvality. Záleží to len a jedine na Bohu ako na „vrátnikovi“. Ak sa Mu zachce, môže dovnútra pustiť Jozefa Visarionoviča Stalina a nič nebude brániť Stalinovi užívať si tam rajské radovánky. A, naopak, ak sa Mu zachce, môže spred brány vyhodiť von matku Terezu, či Alberta Schweitzera a oboch poslať do Pekla. Takto nejako vyzerá častý obraz u bratov protestantov. Jeho podstata je, že moja schopnosť užívať si nebeské radovánky nijako nezávisí od toho, aký som, alebo čo so sebou urobím. Preto, slovami Luthera, môžem smelo hrešiť – a nijako to neovplyvní moju schopnosť žiť v Nebi.*

---

[12] Je pravda, že bratia protestanti niekedy váhavo pripustia, že Nebo je skôr „stav“ a dokonca aj taký Dave Hunt napíše, že: „*Nebe je prožívání Boží přítomnosti navždy, zatím co peklo je věčným odloučením od Boha.*“ (kniha Co se stalo s nebem?) – ale zase je to skôr ako stav narkomana, ktorý si šlahol „dávku“: Bez ohľadu na to, aký je a čo dokáže, dávka ho omámi a je vo svojom „nebi“. Pre protestantov je nebo, zdá sa, niečo podobné: Boh má v ruke zázračnú striekačku. Lenže Mu čosi sadlo na nos a povedal si: Kto si dávku nezaslúži, ten ju nedostane. Lenže, fuha, nezaslúžil si ju nikto. Tak sa teda Ježiš pozbieral, zaplatil za nás všetkých – a ak sa pri Božom súde odvoláme na Ježiša a povieme, že On už za nás zaplatil, Boh sa usmeje, vyberie striekačku a „dávku nebeskej blaženosti“ nám šlahne a my sa s prihlúplym úsmevom odtackáme kamsi do Raja… Všetko bez akejkoľvek spolupráce, bez akéhokoľvek čo i len *náznaku* skutkov a námahy, z ktorých majú na rozdiel od Ježiša, apoštolov a katolíkov a pravoslávnych protestanti panický strach. Dokonca aj Huntov koncept Neba ako „vzťahu“ vyzerá strašne jednostranne. Boh ma bude milovať – a ja to do seba budem nasávať ako beduín dym z vodnej fajky – bez ohľadu na to, čo som a aký som, hlavne že som sa odvolal na Ježiša, ktorý mi na fajku kúpil lístok… Pavol, nakoniec, podobné trendy predpovedal Timotejovi, keď mu napísal: „[3] *Lebo príde čas, keď neznesú zdravé učenie, ale nazháňajú si učiteľov podľa svojich chúťok, aby im šteklili uši.* [4] *Odvrátia sluch od pravdy a obrátia sa k bájkam.* (2Ti 4:3-4 SSV)“

3) ZADARMO DANÝ DAR SPÁSY

Boh mi zadarmo, nezaslúžene a neodvolateľne odpúšťa všetky moje hriechy, minulé, prítomné aj budúce. Boh mi zadarmo, nezaslúžene a neodvolateľne ponúka svojho Ducha a s Ním aj schopnosť a moc stať sa Božím dieťaťom[13] a zmocniť sa tak Božieho života[14].

A TU SA APOŠTOLSKÁ A PROTESTANTSKÁ VIERA ZAČÍNAJÚ ŠTIEPIŤ!

4) DAR SPÁSY a SPASENIE SA sú dve odlišné veci!

- **Pre KATOLÍKOV Peklo** = nebyť ako Boh a žiť bez Boha. Je to prirodzený dôsledok hriechu, ktorý Boh svojim rozsudkom iba potvrdzuje v štýle: „Dobre, maj teda, čo chceš!“
- **Pre PROTESTANTOV Peklo** = odsúdenie a následná aktívna pomsta a trestanie zo strany Boha.

Následne SPÁSA (ospravodlivenie):

- **PRE KATOLÍKOV** je to nielen Božie odpustenie a prijatie za syna. Byť spasený = naozaj a skutočne STAŤ SA SYNOM, vrátiť sa (ako márnotratný syn z podobenstva![15]) späť k Bohu – a to je aj naša časť „práce“, naše rozhodnutie.
- **PRE PROTESTANSTVO** spása = to, že nás Boh nepotrestá a namiesto toho nás pustí do Rajskej záhrady a dopraje nám nezaslúžené, ale zadarmo darované rajské radovánky. Nič na tom nie je naša práca, či dielo. Je to len a jedine číre Božie rozhodnutie a číre Božie konanie.

A TU JE TEN PODSTATNÝ ROZDIEL:

Protestantizmus v podstate REDUKUJE celý proces na jeho jednu polovicu: Uznáva len tú časť, ktorú koná Boh – a ignoruje a popiera fakt, že bez našej spoluúčasti a premeny celého nášho života ostáva spása síce darovaná, ale neprijatá!

Katolíci, spoločne s Bibliou (a nakoniec, aj s apoštolom Pavlom):

---

[13] *Ale tým, ktorí ho prijali, dal moc stať sa Božími deťmi: tým, čo uverili v jeho meno* (Joh 1:12 SSV)
[14] *Bojuj dobrý boj viery a zmocni sa večného života; veď doň si povolaný* (1Ti 6:12 SSV)
[15] Ak by sa sám nevrátil, len uveril v odpustenie otcom a ďalej sedel a pásolm svone, bola by mu jeho *viera bez skutkov* figu platná, že?

- **<u>VERIA V ABSOLÚTNU ISTOTU SPÁSY</u>**, ktorú nám Boh daroval – pretože nám daroval všetko na spásu potrebné a Jeho rozhodnutie, odpustenie i láska sú NEODVOLATEĽNÉ: *„Ak sme neverní, on ostáva verný, lebo seba samého zaprieť nemôže.* (2Ti 2:13 SSV)“
    - **Toto zaznieva aj v našom dnešnom úryvku v téme SYNOVSTVA:** Boh nás prijal za svoje deti a toto prijatie a vyvolenie nemôže nikto nič nijako a ničím zrušiť, ani ohroziť: *„Tento obraz podporuje teologickú pravdu o istote veriaceho. Prirodzený syn mohol byť vydedený, ale osvojenému synovi sa to nemohlo stať.“* (KLR)
- **<u>MAJÚ TAK OPRÁVNENÚ NÁDEJ NA SPASENIE SA, ALE NIE ISTOTU</u>**, pretože to, či sa tejto zadarmo danej spásy skutočne „zmocníme“, alebo nie, **závisí aj na našej vlastnej spolupráci s Bohom a, na rozdiel od Boha, my sami nie sme v tejto oblasti zárukou absolútnej istoty!**[16] Preto Pavol hovorí jasne a zreteľne: „*[26] Ja teda tak bežím, nie ako na neisto, tak bojujem, nie akoby som bil do vetra. [27] Ale krotím svoje telo a podrobujem si ho,* ***aby som azda, kým iným kážem, sám nebol zavrhnutý.*** (1Co 9:26-27 SSV)“ Z tohto textu zjavne vidieť, že Pavol ani na chvíľu neveril v to, že by sa na neho malo vzťahovať ono protestantské *„raz spasený – navždy spasený*[17] *– bez akýchkoľvek skutkov a vlastného nasadenia*“!
    - **<u>TÁTO NÁDEJ JE ALE PEVNÁ A NESKLAME NÁS</u> – nielen preto**, že Boh nikdy neodvolá svoj Dar Spásy, daný zadarmo a každému; **ale aj preto, že v dare Ducha nám dal VŠETKO POTREBNÉ k tomu, aby sme ZVÍŤAZILI**! **Ak teda my sami neopustíme Krista** a nezanecháme tento dar (a toto je, opakujem, JEDINÝ ZDROJ neistoty spasenia sa, o ktorom píše aj Pavol), **potom NIET NA SVETE SILY A MOCI, ktorá by nás mohla od Boha odtrhnúť a ktorá by mohla ohroziť našu istotou na život s Bohom v Nebi**: „*[35] Kto nás odlúči od Kristovej lásky? Azda súženie, úzkosť alebo prenasledovanie, hlad alebo nahota, nebezpečenstvo alebo meč? [36] Ako je napísané: "Pre teba nás usmrcujú deň čo deň, pokladajú nás za ovce na zabitie." [37] Ale v tomto všetkom slávne víťazíme skrze toho, ktorý nás miluje. [38] A som si istý, že ani smrť, ani život, ani anjeli, ani kniežatstvá, ani prítomnosť, ani budúcnosť, ani mocnosti, [39] ani výška, ani hĺbka, ani nijaké iné stvorenie nás nebude môcť odlúčiť od Božej lásky, ktorá je v Kristovi Ježišovi, našom Pánovi.* (Rom 8:35-1 SSV)“

---

[16] porov. napr.: „*[5] Umŕtvujte teda svoje pozemské údy: smilstvo, nečistotu, vášeň, zlú žiadostivosť a lakomstvo, čo je modloslužba! [6] Pre takéto veci prichádza Boží hnev na odbojných synov.* (Col 3:5-6 SSV)“ – stále sú to synovia, v tom je Boží dar neodvolateľný. Ale preto, že sa stali odbojnými (= odmietli spásu), namiesto Božieho života si tak vyvolili odporovanie Bohu a „Boží hnev“… Človek teda môže stále byť *prijatým* Božím synom a pritom sa zatratiť v Pekle.

[17] POZOR, nie zmysle toho, či Bohom darovaná ponuka spásy je, alebo nie je neodvolateľná. V tomto prípade chápeme slovo „spasený“ také, aké je: čiže v zmysle „zmocnenia sa“ večného života (1 Tim 6,12).

Táto na istote založená nádej je veľmi dobre vyjadrená v Pavlovej vete: *„**Cvič sa v nábožnosti!** … **Preto sa namáhame a zápasíme, lebo máme nádej v živého Boha**, ktorý je spasiteľom všetkých ľudí, najmä veriacich.* (1Ti 4:7.10 SSV)“[18]

<u>Protestanti</u>, naopak, majú vo zvyku túto tému redukovať len na jej prvý bod:

- **BOH MI ODPUSTIL** – raz a navždy. Čo aj je pravda.
- **Takže keď zomriem, bez ohľadu na to, aký som bol a ako som žil, Boh ma pri súde prehlási za spravodlivého[19]. Preto ma nepošle do Pekla, ale otvorí mi bránu Raja** a ja si tam budem v pohode užívať rajské radovánky – na rozdiel od Matky Terezy, ktorá síce bola omnoho lepšia, ako ja, ale pretože bola katolíčka a neuverila Lutherovmu evanjeliu o spáse bez skutkov ☺, Boh ju pri súde odsúdi za jej hriechy (ktoré napriek tomu všetkému a pri tom všetkom mala – a mala ich určite dosť[20]) – a uvrhne ju na večné muky v Pekle…

Výsledkom je potom síce luteránska, ale v zásade veľmi nekresťanská a nebiblická doktrína o spasení sa čírou vierou, bez skutkov:

> *„musíme si byť úplne istí, že skutky nemajú nič dočinenia (spoločné) so spasením. Bodka. Biblia jasne tvrdí: „Lebo milosťou ste spasení, …nie zo skutkov.“(Ef. 2:8-9). V súlade s týmito veršami evanjelikáli pevne vyhlasujú, že spasenie si nemôžeme nijakým spôsobom získať alebo zaslúžiť. Večný život musí byť prijatý ako dar zdarma, z Božej milosti, ináč ho nemôžeme mať.“* (Dave Hunt)
>
> - Vidíte? Dave Hunt práve mieša dohromady dve veci a vôbec medzi nimi nerozlišuje: SPÁSA, darovaná zadarmo a bez skutkov – a SPASENIE SA, ktoré je už ale (Pavlovými vlastnými slovami) „zmocnením sa“ zadarmo daného daru spasenia a to tým, že Boží život a Božie synovstvo, ktoré sú podstatou spásy, aj naozaj prijmeme a začneme žiť a súčasne odumrieme (očistíme sa!) starej identite a starému životu starého človeka, ktorého „umŕtvime Duchom“.
>
> *„večný život je zvláštnou prémiou k tomu pridanou.“* (Dave Hunt)
>
> - A sme doma. „Večný život“ je už len „vec“, prémia, pridaná k aktu odpustenia. Je to už len „otvorenie brány“ do sveta rajských radovánok. Žiadne zbožštenie. Žiaden stav jednoty a podobnosti s Bohom, kde žijeme Boží život a sme ako Boh. Už len nejaká „vec“. Prídavok. Pívesok. Bonus. Tak nepodstatný a zanedbateľný, že v celom dlhom článku je mu venovaná len táto jedná krátka lakonická polovička vety…
>
> *„Popierajúc túto základnú pravdu všetci sektári, ako napr. Svedkovia Jehovovi, mormoni a rimsko-katolíci[21], odmietajú spasenie z milosti a trvajú na tom, že musí byť zaslužené dobrými skutkami*.“ (Dave Hunt)

---

[18] Inak, rozkošný je tu text „najmä veriacich“… ☺

[19] *„Sme kôpka hnoja pokrytá snehom*“ (M. Luther)

[20] Dokonca, ak by sme uverili Lutherovi, aj jej nejlepšie a najobetavejšie skutky mali stále cenu „len“ ľahkých hriechov…

[21] Zaujímavé… gréko-katolíci už nie? ☺ Aj tento pojem a jeho použitie ukazuje totálnu neznalosť problematiky zo strany Hunta. Ale, ako sme si povedali, u bratov evanjelikálov si na to treba asi jednoducho zvyknúť… ☹

- Na druhej strane – nedá sa tomuto fatálnemu neporozumeniu a nepochopeniu pôvodného katolíckeho učenia čudovať. Zredukovaním „NEBA“ (= „Večného života“) zo „zbožštenia“ na „prívesok“ a „VEC“ sa vytratila aj základná logika kresťanstva a s ňou aj kľúč k pochopeniu Biblie a s ňou aj k pochopeniu kresťanskej viery, ako ju nesie, zachováva a ohlasuje Katolícka cirkev…

5) VÝSLEDNÝ EFEKT JE NESMIERNE DRAMATICKÝ!

- **Ak som PROTESTANT –** potom mi stačí už len uveriť, že Boh mi odpustil hriechy – a **do konca života sa už len upevňovať v návyku a presvedčení[22], že *„nemáš hriechu, hoci hrešíš, že však tvoje hriechy sú prehodené na Krista.“*** (Martin Luther)
    - **Výsledkom je niečo ako *„lite-kresťanstvo“***, založené na speve a oslave Boha za to, že Boh mi zadarmo a bez skutkov daroval Nebo. Je to ľúbivá a nenáročná forma a nie je divné, že na protestantské stretká, ktoré hlásajú takúto vykuchanú formu evanjelia, sa hrnie spústa ľudí.
    - **Toto môže byť veľmi nebezpečné,** pretože je to forma „falošnej nádeje“. *Je to asi niečo podobné, ako keby ste zadarmo dostali miesto i štedré štipendium na nejakej škole a uverili by ste, že tým sa všetko skončilo a že už nemusíte nič robiť, len o päť rokov si ísť prevziať diplom absolventa…*
    - **Na druhej strane, je krásnym zázrakom Božej milosti**, že aj v takomto prostredí dokáže u mnohých kresťanov (ktorí Luthera a jeho zásadu *sola fide*, našťastie, až tak vážne neberú) prebudiť túžbu po zmene života a tak ich nasmerovať na skutočnú „katolícku cestu“, založenú na *viere* tak, ako ju chápe Pavol a ktorá vedie k zmocneniu sa Večného Života. Bohu buď za to chvála!
- **Ak som ale KATOLÍK – potom mi je jasné, že, tak ako Pavol, aj ja sa musím tohto daru ZMOCNIŤ – a to obrátením, úplnou premenou života**: „*Žime počestne ako vo dne; nie v hýrení a opilstve, nie v smilstve a necudnosti, nie v svároch a žiarlivosti, 14 ale oblečte si Pána Ježiša Krista; a o telo sa nestarajte podľa jeho žiadostí.* (Rom 13:13-14 SSV)“, resp. „*máte odložiť starého človeka s predošlým spôsobom života, ktorý sa ženie za klamnými žiadosťami do skazy, 23 a obnovovať sa duchovne premenou zmýšľania, 24 obliecť si nového človeka, ktorý je stvorený podľa Boha v spravodlivosti a pravej svätosti*. (Eph 4:22-24 SSV)“
    - **Preto katolicizmus nikdy nemôže byť nejakou formou *„lite–kresťanstva“***, kde budeme len spievať Bohu a oslavovať Ho, ako krásne nás spasil. Vždy bude spojený so skutočným duchovným zápasom o nového človeka, kde, v sile Božej milosti, „*umŕtvujeme skutky tela, aby sme mohli žiť*“ (voľne Rim 8,13).

[22] Upevňovať preto, že to odporuje zdravému ľudskému rozumu a logike… ☺

- **Vždy bude preto v sebe obsahovať výzvu KU SKUTKOM, k RADIKÁLNEJ ZMENE CELEJ OSOBNOSTI A CELÉHO ŽIVOTA** – pozvanie k duchovnej premene, pozvanie k askéze, k modlitbe a rozjímaniu – a vždy bude, v súlade s pravdou, upozorňovať na to, že je to podmienka NIE toho, aby sme si od Boha zaslúžili dar spásy, ten je zadarmo, nezaslúžene a neodvolateľne a naozaj ho nemôžem žiadnym skutkom ani získať, ani stratiť[23], ALE toho, aby sme si tento dar osvojili, bez čoho by samotný akt Božieho darovania vyznel naprázdno (o čom je peklo…)

< Čo si z neho môžeme zobrať do praxe?>

Minimálne toto:

- **<u>Veľký pozor na protestantskú literatúru</u>. Je často skvelá a dobrá – ale ak si neuvedomujeme tento základný fakt, môže nás len upevniť v tom, čo nazývame „tradičným katolicizmom“**: *Veď som veriaci, verím v Boha, vyjadrujem to tým, že sa k Nemu modlím a chodím do kostola – a teda, keď zomriem, Boh ma určite pustí do Neba…* Čo je protestantizmus ako vyšitý… ☺ ☹!!! **Každý formálny, tradičný katolík** je skalopevne presvedčený, že *Nebo je miesto, kam ma Boh môže po smrti pustiť, ak sa Mu bude chcieť a pustí ma tam, pretože ja som uveril vo Vykupiteľa Ježiša Krista!*
- **<u>Podobne evanjelikálna evanjelizácia</u> znie v porovnaní s katolíckym vyučovaním často tak akosi „uderne“** – lenže je to podobný mechanizmus, ako napríklad u boľševikov a socialistov ☺:
  - *Kým seriózny politici hovoria o ekonomických mechanizmoch a o nutnosti v čase krízy si utiahnuť opasky a pristúpiť na reformy, boľševici a socialisti kričia na uliciach úderné heslá o znárodnení, vyvlastnení, o revolúcii a o tom, ako vznikne raj na zemi bez (našej) námahy, bez (našich) obetí, bez (nášho) uťahovania opaskov, len tak, sám od seba…*
  - **Podobne EVANJELIKÁLNA zvesť je často rovnako krátka, úderná – a zavádzajúca**: *„Uver, že Kristus za teba zomrel, vyznaj Ho ako svojho osobného Spasiteľa – a si naveky a neodvolateľne spasený človek a hotovo! A do konca života už len Bohu ďakuj za toto vyvolenie!“*
  - **Kam sa na to hrabe Ježiš**, ktorý hovorí „*26 "Ak niekto prichádza ku mne a nemá v nenávisti svojho otca, matku, ženu, deti, bratov, sestry, ba aj svoj život, nemôže byť mojím učeníkom. 27 A kto ide za mnou a nenesie svoj kríž, nemôže byť mojím učeníkom.* (Luk 14:26-27 SSV)… *Tak ani jeden z vás, ak sa nezriekne všetkého, čo má, nemôže byť mojím učeníkom.*

[23] Napríklad hriech proti Duchu Svätému *„zúfať si nad Božím milosrdenstvom“* je práve o tom: o viere, že nejaké moje zlé skutky môžu spôsobiť, že Boh mi odníme a odoprie dar odpustenia a spásy.

(Luk 14:33 SSV)“, alebo **autor listu Hebrejom**: „[3] *Myslite na toho, ktorý zniesol také protirečenie hriešnikov, aby ste neochabovali a neklesali na duchu.* [4] *V boji proti hriechu ste ešte neodporovali až do krvi.* (Heb 12:3-4 SSV)“ a ostatní apoštoli! Katolícka cirkev dtto… ☺

Teda POZOR NA TO! Nie všetko, čo dobre znie, aj dobré je!

Záverečný lapsus Davea Hunta ☺

„Ve skutečnosti Katolík, který se odváží uvěřit Kristovu jednoznačnému slibu o věčném životě jako dar Jeho milosti, bez toho, abychom museli ještě něco vykonat, je proklet. Trentský Sněm vydal dekret: *Pakliže kdo řekne, že po přijetí milosti ospravedlnění je vina prominuta, a dluh věčného trestu tak vymazaný litujícímu hříšníku, že už žádný dluh dočasného trestu nezůstává ani v tomto světě, ani v očistci - než mohou být brány nebes otevřeny, nechť je proklet!*“

(Dave Hunt, Obrana víry)

Dave Hunt je evanjelikál – preto neprekvapuje, že píše o veciach, ktorým nerozumie a kritizuje veci bez toho, aby ich chápal… ☺

- Čo hovorí Tridentský koncil? Hovorí o **DVOCH „trestoch“:**
  - **VEČNÝ** – to je zatratenie v Pekle. Božím odpustením hriechov (ktoré ja zadarmo!!!) je človek prijatý späť k Bohu a povýšený na Božieho Syna. Tento dar prijímame VIEROU a OBRÁTENÍM, kedy prijímame a osvojujeme si novú identitu Božích synov a dcér.
  - **ČASNÝ** – to sú závislosti, ktoré hriech v nás nechal. To je to, čo Pavol nazýva „starým človekom“, ktorého musíme – už PO UVERENÍ! – ešte len „vyzliecť“ a „obliecť“ si nového, stvoreného podľa Boha.
    - **Toto je podmienka „sine qua non“ našej schopnosti žiť Boží život!** Byť ako Boh vyžaduje byť ako Boh. Všetko poškvrnené teda musí byť najprv odstránené a očistené!
- **TAKŽE** – ak by teda niekto tvrdil, tak ako Luther napríklad, že samým *aktom uverenia* som schopný žiť Boží život, bez ohľadu na to, že hreším a nežijem Boží život, ani sa Bohu nepodobám a stále mám „oblečeného starého človeka“ – tak je to hlúposť a teda blud a heréza…

Hunt ale tieto veci nechápe. Nevie nič o podstate Večného života (= zbožštenie). Nevie ani nič o kresťanskej viere v Katolíckej cirkvi. A úplne samozrejme a bez toho, aby to zbadal, *zlúči* dohromady *dva podstatne odlišné termíny* „večný trest“ a „časný trest“ a vyhlási: Katolíci veria, že si dar spásy musia od Boha zaslúžiť dobrými skutkami… Čo je blbosť rovnako veľká, ako „spása čírou vierou bez skutkov“… ☺ Bez urážky…

Dobrou ilustráciou jeho fatálneho nepochopenia problematiky i katolicizmu je nasledovný text z jednej jeho knihy:

> „*Katolík, který má skutečnou jistotu nebe je velmi vzácný. Nebe lze dosáhnout - pakliže vůbec - až po dlouhém a strastiplném pobytu v očistci. "Tolik přece záleží na svátostech udělených církví, na podmínkách člověka ve chvíli smrti, na věrnosti přežívajících příbuzných, kteří zařizují Mše za duši po smrti, na intervenci početných svatých a vlivu Marie. Málo - pakliže vůbec jaká - naděje je vkládána na Ježíše Krista, na Toho, který sestoupil z nebe, který nám o tom řekl, který zaplatil dluh za naše hříchy, aby nás do nebe vzít mohl a který je jedinou cestou do Otcova domu, který "má mnoho příbytků".*“ (D. Hunt, Co se stalo s nebem?)

Samozrejme, **Hunt nie je nijako globálne dôležitý teológ. Uvádzame ho tu len ako ilustráciu postojov a absurdných tvrdení**, na ktoré môžeme u bratov protestantov naraziť… ☹